རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་ར་མདའ།

ཟེ་རི་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༥༠ ཁྲུམས་སྟོད་ཟླ་བའི་ཡར་ཚེས་བརྒྱད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༣ ཉིན། རང་རེའི་སོག་པོའི་གྲྭ་བ་མེ་ར་མགོན་པོ་ Myaraigombo ལགས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བ་བཞིན། སོག་པོའི་ཨ་མ་སྒྲོལ་དཀར་ Dolgor ལགས་ཀྱིས། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཤིང་དཔར་མ་སོག་ཡུལ་རྫོང་ནང་མ་དགོན་དུ་ཆེད་བསྐྱལ་གནང་ཡོད་པ་དེ་མཇལ་ཕྱིར་དང་། དེར་འཆད་ཁྲིད་ཅིག་ཀྱང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེའི་ཆེད་དུ་དགོན་པར་ཕྱིན། དཔེ་བདག་ཨ་མ་སྒྲོལ་དཀར་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཁོ་མོའི་མེས་པོའི་རིང་ནས་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་རྟེན་རྙིང་རྩ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་འདུག

རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཤིག་སོག་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ཚུལ་ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོར་མེ་ར་མགོན་པོ་ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་ཁ་པར་ཐོག་ནས་གསུངས་སོང་། ངས་གལ་ཏེ་དེ་བཙོང་གི་ཡིན་ན་ཐླུ་ཡོན་ཅི་ཙམ་དགོས་ཀྱང་ཕུལ་ངེས་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་བཙོང་ཚུལ་གསུངས་པས། འོ་ན་ལོ་རྗེས་མར་ང་སོག་ཡུལ་དུ་ཡོང་གི་ཡིན། དེ་དུས་དེ་མཇལ་ཆོག་པ་དང་། ད་དུང་བྱུང་ན་དཔར་ལེན་ཆོག་པའི་སྐྱབས་འཇུག་ཞུར་བཅུག་པས། དཔེ་བདག་ཨ་མ་སྒྲོལ་དཀར་ལགས་ཀྱིས་དེ་ལུགས་མོས་མཐུན་གནང་བར་བརྟེན། ད་ལན་དེའི་ཆེད་དུ་སོག་ཡུལ་དུ་བཅར་བ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ད་ལོར་སོག་པོར་འགྲོར་མ་ཐག མེ་ར་མགོན་པོ་ལགས་ལ་དེ་ལུགས་ཞུས་པ་བཞིན། ཁོང་གིས་ཨ་མ་སྒྲོལ་དཀར་ལགས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་དུས་ཆད་བཟོས་པ་ལྟར། དེ་རིང་སོག་ཡུལ་རྫོང་ནང་མ་དགོན་དུ་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་དངོས་སུ་མཇལ་ཐུབ་པ་བྱུང་།

རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་སོག་པོའི་དཔར་མ།

ཉིན་དེའི་ཕྱི་དྲོར་ཇོ་ནང་དགོན་པར་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲེལ་ཇོ་ནང་ཆོས་འབྱུང་ཞིག་འཆད་ཁྲིད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཚར་མ་ཐག ལམ་སང་དགོན་པའི་འབྲེལ་གཏུག་ཁང་དུ་ཕྱིན་ནས་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་མགོ་ཐོག་ཏུ་ལན་གསུམ་བཞག རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་རྗེས་སུ་དྲན་བཞིན། བསྩེ་ལྷད་མེད་པའི་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ངོ་མ་དེ་དངོས་སུ་མཇལ་འདོད་ཀྱི་བྲེལ་བ་གནོན་མི་ཐུབ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཐུམ་གྱི་ཁ་ཕྱེས། རས་ཀྱི་གླེགས་ཐག་དཀྲོལ་ནས་གླེགས་བམ་གྱི་ཞལ་ཕྱེས་ཚེ། དཀར་ཆག་གི་མཚན་བྱང་[1]དུ།

དཀར་ཆག་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་བཞུགས།

ཞེས་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་གི་མཚན་བྱང་དེ་རང་འགོད་འདུག་པས། དེ་ལོས་ཡིན་སྙམ་པ་ཞིག་འདུག་མོད། དེའི་གཡོན་ངོས་ཀྱི་དབུ་ཐིག་ནང་དུ་རྒྱ་ཡིག་རྐང་གཉིས་འདུག་པས། ཅི་ཡིན་སྙམ་བཞིན་དེའི་ཤོག་ངོས་ནང་མར་ཞིབ་མཇལ་བྱས་དུས། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། དེའི་དབུའི་མཆོད་བརྗོད་[2]དུ།

ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཀུན་ཁྱབ་བདེ་ཆེན་བགྲང་ཡས་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་མགོན།།
དགའ་ཆེན་སྟོང་ཉིད་མཐའ་ཡས་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་མཛོད།།
སྙིང་པོར་ཟུང་འཇུག་དཔག་ཡས་འགྲོ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒྲོལ།།
བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ལྷ་མིའི་མགོན་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད།།

ཅེས་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་གཏེར་ནས་ཡོད་པའི་ཚིགས་བཅད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སྒྲུ་མཐུད་[3]དུ།

དཔལ་རྟག་བརྟན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གླིང་རེས་དོན་དགའ་བའི་ཚལ་གྱི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་འདིར། གཟུངས་དང་མདོ་སྔགས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་བསྡུས་པའི་གླེགས་བམ་མི་ཟད་པ་འབྱུང་བ་པར་དུ་འགོད་པ་ལ།

ཞེས་པ་མིག་ལམ་དུ་ཁྲ་ལྷམ་མེར་མཐོང་མ་ཐག དགའ་སྤྲོ་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་སྐྱེས་མོད། འོན་ཀྱང་དཀར་ཆག་གི་གཡོན་ངོས་མཐའ་ཐིག་གི་ནང་དུ་སྟར་བཞིན་རྒྱ་ཡིག་དེ་ལས་མང་བ་ཞིག་འདུག་པས་དོགས་པ་ཞིག་སྐྱེས།

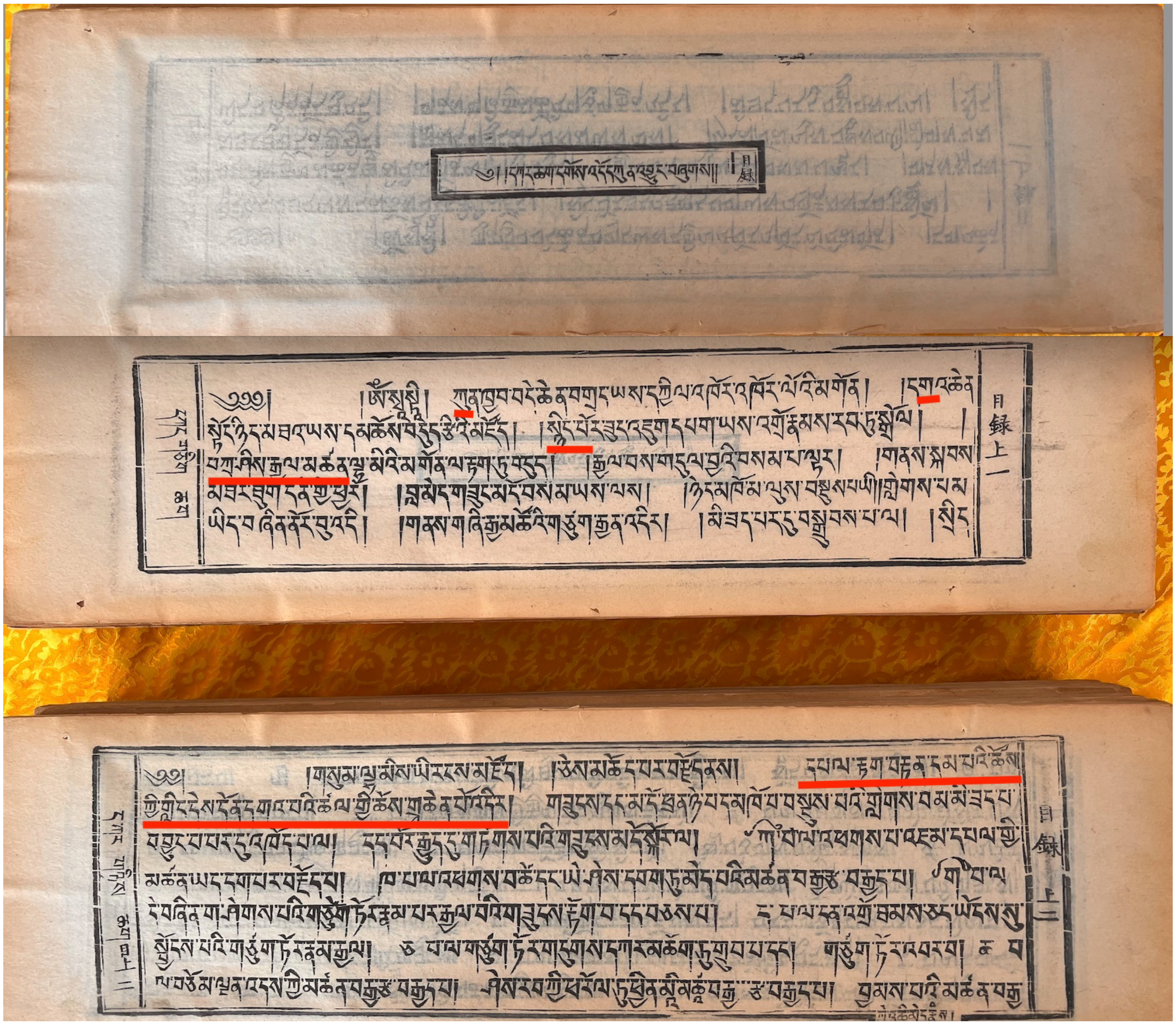

རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་གི་མཇུག་བྱང་དེ་འདིར་མེད་མོད། དེའི་མཇུག་ཏུ་ལྷེབ་ཤར་ལྷ་བུ་ཤོག་ཨང་"གཅིག"ཅན་གྱི་པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཅིག་ཡོད་པ་དེར[4]།

རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་བརྒྱུད་དང་མདོ་སྡེ་རབ་འབྱམས་ལས།།
མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བསྡུས་གཟུངས་མདོ་བྱིན་ཆེ་བ།།
བརྒྱ་དང་སོ་ལྔ་གྲངས་ལྡན་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ།།
ལྷག་བསམ་དག་པའི་རིགས་དད་ཆོས་ཀྱི་སློབ་བུ་པ།།
ལྷ་བཙུན་ཆོས་དབང་རྡོ་རྗེས་ཕར་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡི།།

ཞེས་དང་། ཡང་།

ཡིག་རྐྱོས་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་གྲོགས་བྱེད་མཐའ་དག་དང་།།

ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་།

ཅེས་པར་བྱང་དུ་བསྐྱུལ་བ་བཞིན་དམ་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བགྱིས་པ་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་བློ་
གྲོས་ཀྱིས་བགྱིས་པ་དགེ།

ཞེས་སོགས་འཁོད་འདུག་པས་སོག་ཡུལ་རང་དུ་ལྷ་བཙུན་ཆོས་དབང་རྡོ་རྗེས་དཔར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཞིག་ཏུ་གསལ་ལ། ཆོས་ཚན་བརྒྱ་དང་སོ་ལྔ་བཞུགས་ཤིང་། སྐྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་དམ་པས་པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ།

དེ་ནས་དེའི་ཆོས་ཚན་ཐོག་མ་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཞལ་ཕྱེས་མ་ཐག ཐོག་མར་མིག་ལམ་དུ་མངོན་པ་ནི། དབུ་ལྗེབ་མཚལ་པར་མའི་གཡོན་ངོས་མཐའ་ཐིག་གི་ནང་གི་ཁྲིས་སྐྱ་དེའི་གཤམ་[5]དུ།

བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་ན་མོ།

ཞེས་འཁོད་འདུག་པས། ཏག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་བུ་ཡིག་གཡོན་ཕྱོགས་པས་འདི་ལག་བསྐྱངས་ཚར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་བློ་ལ་ཁྲིགས་སེ་འཁོར།

ཁོ་བོས་ད་ཕན་ཏག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ངོ་མ་དགེ་ཕྱོགས་ནས་འཕྲི་སྐོན་དང་བསྲེས་ལྷད་གཏན་ནས་མ་བྱུང་པ་དེ་མཐོང་སྐལ་མ་ལྡན་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་གསར་བརྗེས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཁྲོད་འཇིགས་སྐྱུལ་བའི་འདྲེ་

ལག་བསྐྱངས་ཏེ། རྟག་བརྟན་ཡོད་ཚད་དགའ་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པའི་རྟག་བརྟན་པར་མ་ལྷ་སའི་པར་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་དང་། དེའི་པར་ཡིག་ངོ་བཤུས་ཤིག་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་བ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཞིབ་མཛལ་བྱེད་སྐབས་བས། འདིའི་དཀར་ཆག་གི་མཚན་བྱང་དང་། དེའི་མཆོད་བརྗོད། དེའི་མཇུག་བྱང་། ཆོས་ཚན་གྱི་གྲངས་དང་། ཨང་ཡིག་འགོད་ཚུལ་སོགས་ལ་བལྟས་ན། གཟུངས་བསྡུས་འདི་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་འདུག་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་མ་བཟུང་བར་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་མཇུག་ལ་བལྟས་ཚེ། དེར་དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཅིག་[6]ཡོད་པ་དེར།

འཛད་མེད་ཆོས་སྦྱིན་སྤེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས།།

ཞེས་པ་ནས།

སྨོན་ལམ་བཏབ་ཚད་འགྲུབ་པར་ཤོག།
ཡུའི་ཆིང་ཡུང་ཅེང་རྒྱལ་པོ་ལོ་དགུ་ཟླ་བ་ཡར་ཚེས་ལ།།
ལྷག་བསམ་དམ་པ་ཁལ་ཁ་གཡོན་རི་ནས།།
བློ་བཟང་བསམ་འགྲུབ་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་གྱིས།།
སྤར་དུ་བསྒྲུབས་པའི་དགེ་བའི་འགྲོ་བ་ཀུན།།
རྣམ་མཁྱེན་བདེ་ཆེན་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག།

ཅེས་པར་བྱང་སྨོན་ཚིགས་སུ་བཅད་དུ་སྒྲུབ་མཁན་སུ་ཡིན་དང་། དུས་ཚོད་བཅས་ཁ་གསལ་བཀོད་འདུག་པས། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཇི་བཞིན་སོག་ཡུལ་རང་ནས་པར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད་བྱུང་།

ཡུའི་ཆིང་ཡུང་ཅེང་རྒྱལ་པོ་ Yongzhen Dynasty ནི་ཆིན་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ Kangxi ཀྱི་བུ་གསུམ་པ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༢༢ ལོར་གོང་མའི་ཁྲིར་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཁོང་གི་ཁྲི་ལོ་དགུ་བ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༣༡ ལ་ཁེལ་ཡོད་ཅིང་། རྟག་བརྟན་དགོན་པ་དགེ་ལུགས་པར་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས་ནས་ལོ་གྲངས་ ༨༡ ཕྱིན། དེས་ན་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་འདི་དཔར་དུ་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ བར་མི་ལོ་ ༢༩༢ འདས།

ཡིད་སྐྲོ་བ་ཞིག་ལ། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་སོག་དཔར་མའི་ནང་དུ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་གསར་བརྗེ་རིང་ལུགས་པས་འདྲེ་ལག་བསྐྱུངས་འདུག་པ་ནི། གཟུངས་བསྡུས་འདིའི་ཤོག་ཨང་(ཁ བཅུ་གཅིག)ཚོ་མདོའི་མཇུག་[7]ཏུ།

འདི་ལ་འགྱུར་ཁྱད་ཕྲན་བུ་ཡོང་གི་འདུག་ནའང་། འདིར་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཊཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མདོ་ལ་ཊཱི་ཀ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དཔལ་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དུ་པར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལགས་སོ།།

ཞེས་དང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་མཆོག་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་པོར་མཚོན་ཐུབ་པོ།།

མཚམས་འདི་ནས་རྟག་བརྟན་དགེ་བསྒྱུར་གྱི་ཐད་ནས་རོབ་ཙམ་བཤད་ན། དེ་ཡང་ལྷ་བའི་རང་རྣམ་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་[8]དུ།

ལྕགས་སྟག་(༡༨༥༠)གྲུབ་མཐའ་བསྒྱུར་སོང་བ་ར་གན་གསེར་གསོལ་གྱི་རྣམ་པས་རྙིང་པ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་གསར་པ་རྣམས་ཀུང་སྐྲོ་མ་སྤྲ་བཙན་དུ་འགྲོ་ཡིན་ཡོད་འདུག་གཤིས་སྐྱེ་ཐང་དྲུང་ཆེན་ཅན་བཏང་བའི་གྲྭ་རྙིང་རྣམས་དགོན་ལག་གཞན་དུ་དབྱུང་། རྟག་བརྟན་དུ་དགེ་ལུགས་ཁ་ཞེ་མཚུངས་པའི་ས་གཙང་སྡེ་གཙང་བཟོས། དགོན་པའི་མིང་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དུ་བཏགས།

ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༨༥༠ ལོར་རྟག་བརྟན་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་གྲུབ་མཐའ་གསར་བརྗེས་ཀྱི་དྲག་པོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐབས། དགེ་འདུན་པ་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་སྡེབ་གསོད་བྱས། དགེ་འདུན་པ་སྐྱེ་ཐང་དྲུང་ཆེན་སོགས་དགོན་པ་གཞན་དུ་གནས་དབྱུང་བཏང་། རྟག་བརྟན་པར་ཁང་ཆེན་མོའི་གསུང་རབ་ཕལ་མོ་ཆེའི་པར་ཤིང་རྣམས་མེར་བསྲེགས་ཏེ་ཤིང་ཐལ་ཙམ་ལས་མ་ལྷག་པ་བྱས། རྟག་བརྟན་མཆོད་ཁང་སྟེང་བཞུགས་པའི་རྗེ་ཊཱ་ར་ནཱ་ཐའི་སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འཛམ་བག་མེད་པར་གཙང་བོར་གཤེགས། རྒྱ་ཆེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཁག་བཙན་འཕྲོག་བྱས་ནས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་གདན་དྲངས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་།

ཕ་བསད་པའི་མ་ཚད་ཕ་བརླ་རྗོ་བརྫུང་།

ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། ལྷ་བས།

ར་གན་གསེར་གསོལ།

ཞེས་དང་།

རྟག་བརྟན་དུ་དགེ་ལུགས་ཁ་ཞེ་མཚུངས་པའི་ས་གཙང་སྡེ་གཙང་བཟོས།

ཞེས་སྐྱིང་ཚིམ་བརྗོད་པའི་ཚིག་འདི་དག་ནི། ཞི་བས་བཅིངས་གྲོལ་བཏང་ཟེར་བ་ལས་ཀྱང་ཉིས་འགྱུར་གྱི་རྩུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྙིང་ལ་གཟན་པ་ཞིག་ཅི་ལ་མིན།

མདོར་ན་རྟག་བརྟན་དགེ་བསྐྱུར་གྱི་སྐོར་རྒྱལ་བ་ལྔ་བའི་རང་རྣམ་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་དང་། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། གཙང་མྱང་སྨད་བསམ་འགྲུབ་རྩེའི་སྡེ་སྲིད་གཙང་བ་རིམ་བྱུང་གི་མངའ་ཐང་འཕྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་བྱུང་བ་ཡིད་ལ་དྲན་བྱེད་ཀུན་ཁྱབ་སྔོན་པའི་རྔ་སྒྲ། དཀར་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར་སྒྲུབ་རྒྱུད་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་པདྨ་ར་གའི་དོ་ཤལ། ཐེའུ་བཀྲན་གྲུབ་མཐའ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་། གཟུངས་བསྟུས་འདི་ནི་རྟག་བརྟན་པར་མ་གཞིར་བཟུང་ནས་སོག་ཡུལ་རང་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུབས་ཅིང་། དེའི་དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་དང་། ཁ་ཡིག་འགོད་སྟངས། ཆོས་ཚན་གྱི་གྲངས་ཀ་བཅས་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྟུས་ཇི་བཞིན་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་བས་ཀྱང་དཀར་ཆག་[༡]དུ།

དཔལ་རྟག་བརྟན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གླིང་ངེས་དོན་དགའ་བའི་ཚལ་གྱི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་འདིར། གཟུངས་མདོ་ཕྱན་ཆེ་བར་མཁོ་བ་བསྟུས་པའི་གླེགས་བམ་མི་ཟད་པ་བྱུང་བ་པར་དུ་འཁོད་པ་ལ།

ཞེས་པ་སོར་འཇོག་བྱས་ཡོད་པ་ནི། བསམ་བཞིན་བཞག་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་མོད། གང་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གསར་བརྗེ་ཡི་དྲག་རླུང་གིས་གསོད་མ་ཐུབ་པའི་ངེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ཞིག་ད་དུང་འོད་ལྷམ་མེར་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགའ་འོས་པའི་དོན་དག་ཅིག་ཡིན་པ་སྨྲོས་ཅི་དགོས།

གང་ལྟར་སོག་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་འདི་ནི་ཤིང་པར་སྣ་རིང་། ཆོས་ཚན་ཀ_ཕོ་བར་ ༡༣༥ ལྷག་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་ཕྱིར་མཇུག་ཏུ་སྣག་ཐྱོག་དང་། སྡིག་སྒྲིབ་ཀུན་འཇོམས་སོགས་ཆོས་ཚན་ ༥ ལྷག་བཞུགས་ཚུལ་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་འདུག གླེགས་བམ་གྱི་རིང་ཚད་ལ་ཚོན་ ༡༨ ལྷག་དང་། ཞིང་ཚད་ལ་ཚོན་ ༥ ལྷག་ཡོད་པ། ཆོས་ཚན་གྱི་དབུ་ལྡེབ་ཁག་ཕུད་པའི་གཞུང་ཡིག་ཤོག་ཕྲེང་བདུན་ཅན། ཆོས་ཚན་ཕལ་མོ་ཆེར་དབུ་ལྡེབ་ཡོད་ཅིང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་དང་། འཕགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ལྡེབ་མཚལ་པར་ཅན། དཀར་ཆག་དང་མཇུག་གི་པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་བཅས་བསྡོམས་པའི་ཤོག་ངོས་ ༨༣༠ བཞུགས།

རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ལྷ་སའི་དཔར་མ།

རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ལྷ་སའི་དཔར་མ་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༧ ལོར་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཤིང་དཔར་མའི་པར་གཞི་ངོ་མ་གཞི་རྩར་བྱས་ནས་ལྷ་སའི་པར་སྐྱི་ཁང་དུ་ཤིང་དཔར་གསར་བརྐོས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་དུས་རྟག་བརྟན་དགོན་པ་དགེ་བསྐྱུར་བྱས་ནས་མི་ལོ་ ༢༦༧ ཕྱིན་ཡོད།

དེའི་དཀར་ཆག་གི་མཆོད་བརྗོད་ནང་དུ་[10]ཡང་།

ཨོཾ་སྭསྟི། ཀུན་ཁྱབ་བདེ་ཆེན་བགྲང་ཡས་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་མགོན།།
དགའ་ཆེན་སྟོང་ཉིད་མཐའ་ཡས་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་མཛོད།།
སྙིང་པོར་ཟུང་འཇུག་དཔག་ཡས་འགྲོ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒྲོལ།།
བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ལྷ་མིའི་མགོན་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད།།

ཅེས་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་འཁོད་པའི་ཚིགས་བཅད་དེ་དང་། དཀར་ཆག་གི་མཇུག་བྱང་[11]དུ་ཡང་།

“དེ་ལྟར་བྱིན་རླབས་གཟི་འོད་འཕྲོ་བའི་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་གཏེར།།

སྐལ་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་བསོད་ནམས་དཔལ་དུ་མི་ཟད་ཁ་ཕྱེ་ནས།།
རང་གཞན་ཕན་བདེའི་དགའ་སྟོན་སྤྱོལ་བའི་ལྷག་བསམ་ཕུན་ཚོགས་ཅན།།
ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་ཏུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག།”

ཅེས་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ཕྱག་མཛོད་ཀུན་དགའ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཚན་གསལ་བོར་ཡོད་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོར་བཞག་བྱས་འདུག

གལ་ཏེ་དེ་དུས་ལྷ་སའི་པར་སྤྱི་ཁང་དུ་སྔོན་རབ་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། གོང་གི་ཚིགས་བཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་ལ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་གསར་བརྗེས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དམར་ཟིང་དེ་ཞིག་བསླེབ་རྒྱུ་གདོན་མི་ཟ་ཡང་། སྐབས་དེའི་འབྲེལ་ཡོད་ཚོའི་ནང་ན་སྔོན་རབ་ཤེས་མཁན་མེད་སྟབས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་

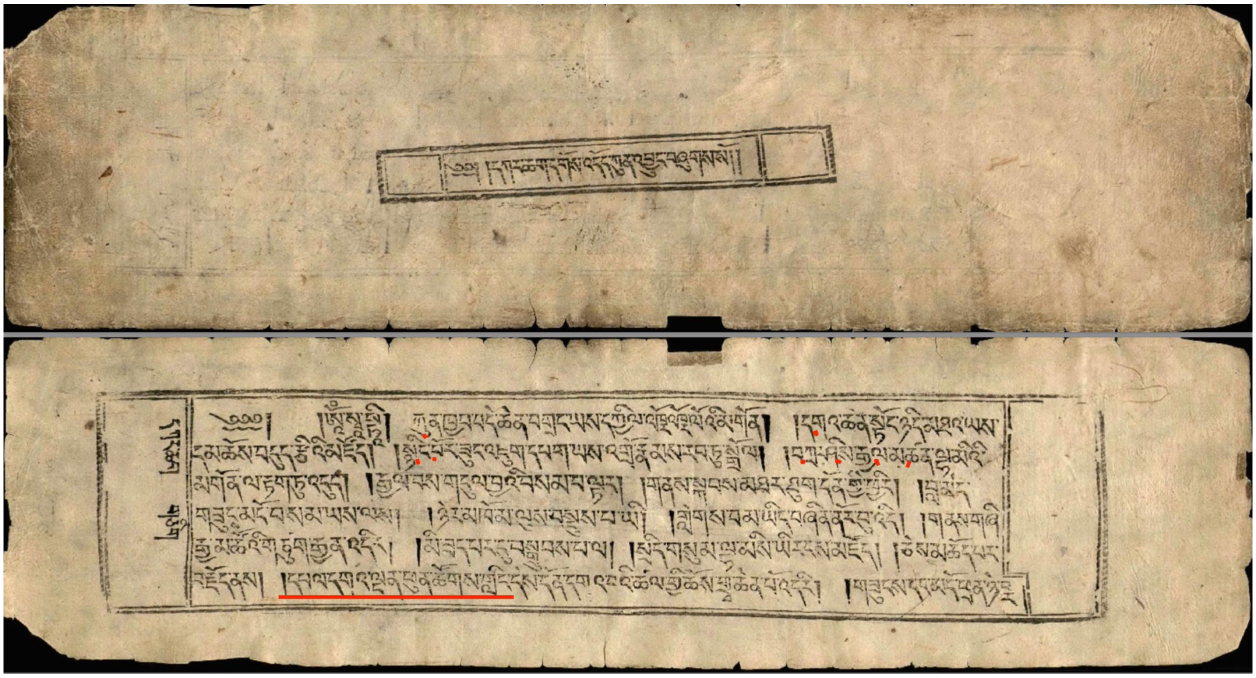

ར་ནཱ་ཐ་དང་། ཁོང་གི་ཕྱག་མཛོད་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཏེར་ནས་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པར་རང་སོར་ལྷག་སོང་བ་རེད།

དེ་མིན་གཟུངས་བསྡུས་འདིའི་ནང་དུ“དཔལ་རྟག་བརྟན”ཞེས་པ་ཡོད་ཚད།“དཔལ་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་”ཞེས་རྟག་བརྟན་ཡོད་ཚད་མིག་ནང་གི་ཚེར་མ་བཞིན་དགའ་ལྡན་ཞེས་པར་བཙན་བསྒྱུར་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་མཆོག་ལྷ་ཡང་བརྗེ་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཁ་ཡིག་[12]ཏུ།

སྲིད་གསུམ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་པད་དཀར་འཆང་།

ཞེས་བྲིས་འདུག

ད་དུང་ཆོས་ཚན། ཁ ཤོག་གྲངས་བཅུ་བ་ཆོ་མདོའི་མཇུག་[13]ཏུ།

འདིར་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཆོ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མདོ་ལ་ཊཱི་ཀ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དཔལ་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དུ་པར་དུ་བསྒྲུབས།

ཞེས་རྟག་བརྟན་དགའ་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་འདིར་དཔེ་མཚོན་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་ནི་དེང་སང་རྒྱལ་ཁབ་ག་གེ་མོས་མི་རིགས་ཆེ་གེ་མོའི་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་ལས་ཀྱང་གཏིང་ནག་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ།

རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱར་དཔར་བྱས་པའི་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས།

གཟུངས་བསྡུས་འདི་ནི། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཤིང་དཔར་མའི་པར་གཞི་ངོ་མ་གཞི་རྩར་བྱས་ནས་ལྷ་སའི་དཔར་སྤྱི་ཁང་དུ་ཤིང་དཔར་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ངོ་བཤུས་སམ་བུ་དཔེ་རྙིང་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་བ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ལོར་བསྐྱར་དཔར་བྱས་དེ་ཡིན་ལ། འདིའི་དཔར་བསྐྲུན་གསལ་བཤད་དུ། འདིའི་ནང་གི་བསྒྱུར་ཚིག་རྣམས་མ་གཏོགས། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཇི་བཞིན་གསར་བཀོས་བྱས་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། གཟུངས་བསྡུས་ཐོག་མར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་མཁན་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་དེའི་དཔར་སྐྲུན་གསལ་བཤད་[14]དུ་བརྗོད་འདུག དེ་ཡང་།

གཟུངས་བསྡུས་གླེགས་བམ་འདི་ཇོ་ནང་བ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཕྱོགས་སྒྲིག་མཛད། ཁོང་རབ་བྱུང་བཅུ་བའི་ཤིང་ཕག་ལོར་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་ཁྱི་ལོར་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་

འདས། པར་གཞི་ངོ་མ་ཇོ་ནང་གདན་ས་རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་ཤིང་པར་བུ་དཔེས་
པར་རྡུ་བྲུས་ཏེ་ལྷ་སར་པར་སྐྲུན་ཁང་གི་པར་ལས་རྣམ་པས་གསར་བཀོས་གནང་།

ཞེས་སོགས་གསལ་པོར་བཀོད་འདུག

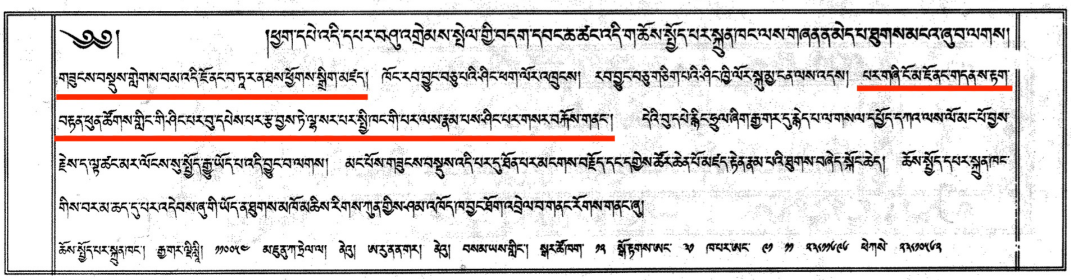

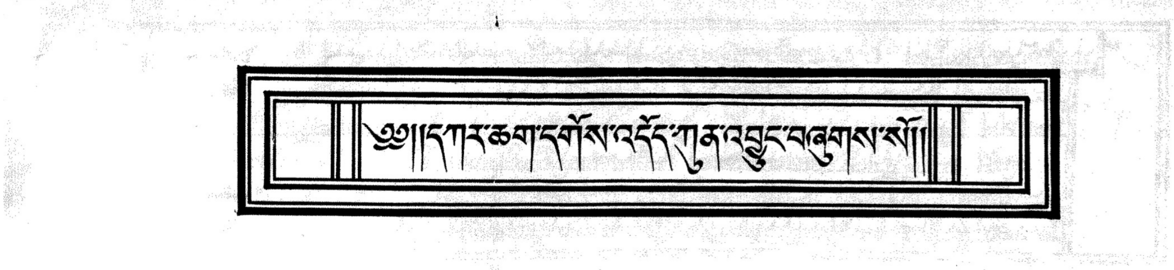

༄༅། །དཀར་ཆག་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་བཞུགས་སོ།།

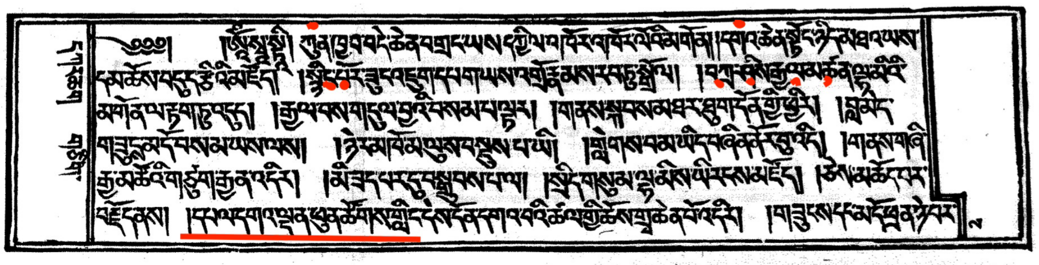

འདིར་ཡང་དཀར་ཆག་གི་མཚན་བྱང་ལ། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། དཀར་ཆག་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེའི་མཆོད་བརྗོད་ནང་གི་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་དང་། མཇུག་བྱང་ནང་དུ་ཁོང་གི་ཕྱག་མཛོད་ཀུན་དགའ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཚན་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད་མོད། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་[15]དུ་“དཔལ་རྟག་བརྟན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གླིང་”ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་དེ།

དཔལ་དགའ་ལྡན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་།

ཞེས་བཟེ་བསྒྱུར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་མཆོག་ལྷའི་ཁ་ཡིག་[16]དུ།

གངས་ཅན་མགོན་གཅིག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས།

ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་མ་ཟད། ཚེ་མདོ་[17]སོགས་ཀྱི་མཇུག་གི་ཏག་བཏན་ཞེས་པ་ཡོད་ཚད་དགའ་ལྡན་དུ་བསྒྱུར་འདུག

འོན་ཀྱང་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་མཇུག་གི་དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་གི་མཇུག་བྱང་[18]དུ།

> ཅེས་པ་འདི་ནི་རབ་ཆོས་མེ་སྤྲུལ་ལོར་པར་པ་སྤྱི་ནས་ཏག་བཏན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་བུ་དཔེ་
> འདི་བཞིན་སྤར་དུ་བསྒྲུབས་སྐབས་སྨོན་ཚིག་བྲིས་དགོས་ཚུལ་བསྐུལ་བ་ལྟར་ཤཱཀྱའི་དགེ་
> སློང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པས་སུག་བྲིས་སུ་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་སྨོན་གནས་
> མཐར་དག་ཆོས་བཞིན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག

ཅེས་ཏག་བཏན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་བུ་དཔེ་བསྐྱར་དཔར་བྱས་ཚུལ་གསལ་བོར་འཁོད་ཡོད་ཅིང་། ལོ་རྒྱུས་གཙིགས་སུ་བཟུང་ནས་ལྷ་སའི་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་མ་ཡིག་ཏག་བཏན་གཟུངས་བསྡུས་ཡིན་ཚུལ་གསལ་བོར་བཤད་འདུག་པ་ནི་དྲང་བདེན་གྱི་ཟིན་ཐོ་གསོན་པོ་ཞིག་གོ།

ཏག་བཏན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་བུ་ཡིག་པེ་ཅིང་གཟུངས་བསྡུས་ལག་བྲིས་མ།

པེ་ཅིང་གཟུངས་བསྡུས་ལག་བྲིས་མ་འདི་ནི། ཆིང་གོང་མ་རྒྱལ་ཐོག་བཞི་བ་ཁང་ཤིས་(Kangxi 1654-1722)ཀྱི་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ། དགུང་གྲངས་ཉེར་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་སྟག ཕྱི་ལོ་ ༡༦༧༤ ལོར། དཔལ་ཏག་བཏན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གླིང་ངེས་དོན་དགའ་བའི་ཚལ་གྱི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ནས་ཏག་བཏན་གཟུངས་བསྡུས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་དེ་ཉིད་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྱན་དྲངས་ནས། གོང་མ་རང་གིས་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ཏེ་ཡི་གེར་བྲིས་ཤིང་དཔར་དུ་བཏབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་དུས་ཏག་བཏན་

དགོན་པ་དགེ་བསྒྱུར་བྱས་ནས་མི་ལོ་ ༢༨ མ་གཏོགས་ཕྱིན་མེད་ཅིང་། གཟུངས་བསྡུས་འདིའི་ནང་དུ་ཉེར་མཁོའི་ཆོས་ཚན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཁ་སྐོན་བྱས་ཡོག ལྷག་ཆད་རིགས་འཕྲི་སྣོན་དང་། ཞུ་དག་བྱས་པ་ཙམ་ལས། རྩ་བའི་ཆ་ནས་གྲུབ་མཐའི་སྟང་ཞེན་གྱིས་བསྒྲེ་ལྷད་ཆེན་པོ་བྱས་མེད་པའི་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་བུ་ཡིག་དང་པོར་དོས་འཛིན་བྱས་ན་ཆོག་སྙམ།

གཟུངས་བསྡུས་འདིའི་མ་ཡིག་རྟག་བརྟན་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཚུལ་ཡང་། འདིའི་དཀར་ཆག་[19]དུ།

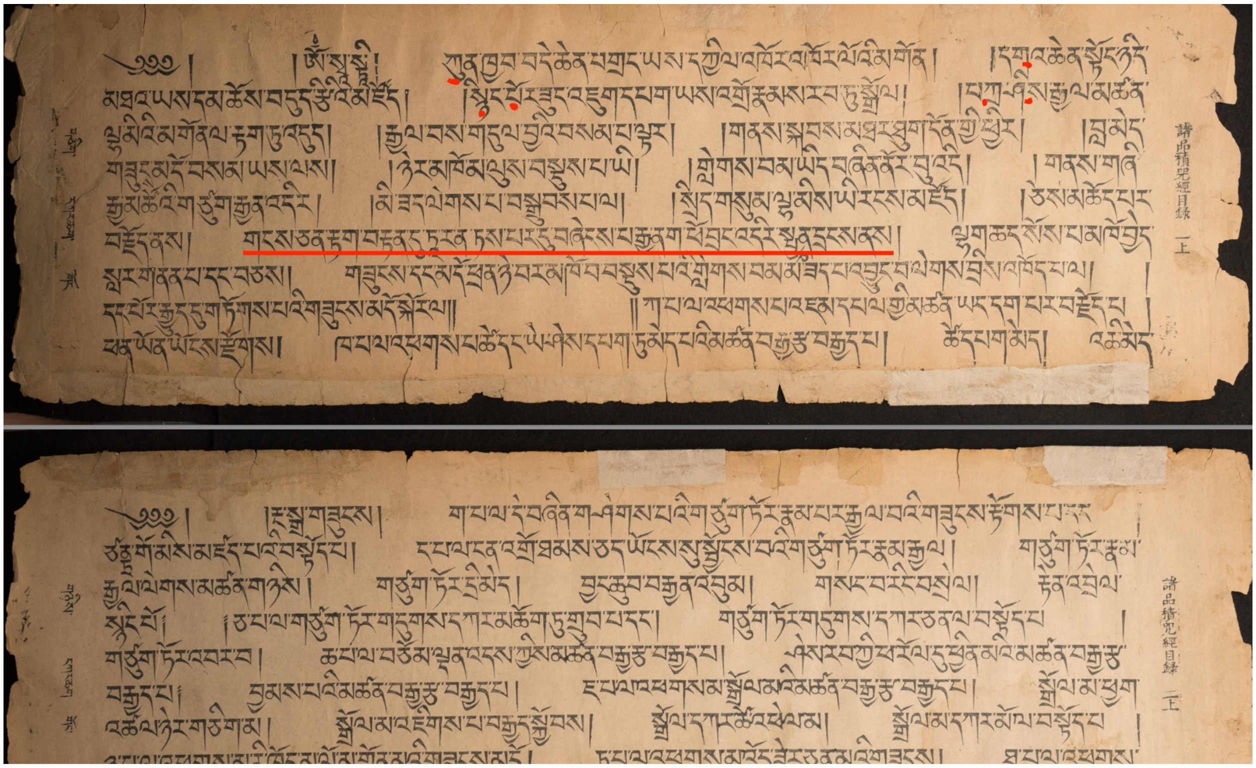

གངས་ཅན་རྟག་བརྟན་དུ་ཏྭ་ར་ནཱ་ཐས་པར་དུ་བཞེངས་པ་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་འདིར་
སྤྱན་དྲངས་ནས། ལྷག་ཆད་སོས་པ་མཁོ་བྱེད་སྐར་གནན་པ་དང་བཅས། གཟུངས་དང་མདོ་
ཕྲན་ཉེ་བར་མཁོ་བ་བསྡུས་པའི་གླེགས་བམ་མི་ཟད་པ་འབྱུང་བ་ལེགས་བྲིས་འཁོད་པ་ལ།

ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་ཟད། ཉེར་མཁོ་འགའ་རེ་ཁ་སྣོན་བྱས་ཚུལ་ཡང་གསལ་འདུག་ལ། དེའི་དཀར་ཆག་གི་མཆོད་བརྗོད་[20]ཀྱང་། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་རང་གི་མཆོད་བརྗོད།

ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཀུན་ཁྱབ་བདེ་ཆེན་བགྲང་ཡས་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་མགོན།།
དགའ་ཆེན་སྟོང་ཉིད་མཐའ་ཡས་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་མཛོད།།
སྙིང་པོར་ཟུང་འཇུག་དཔག་ཡས་འགྲོ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒྲོལ།།
བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ལྷ་མིའི་མགོན་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད།།

ཅེས་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་སྐུ་བསྟོད་ཚིགས་བཅད་དེ་དང་། དཀར་ཆག་གི་མཇུག་ཏུ་ཡང་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་རང་གི་མཇུག་ཚོམ་[21]དུ་ཡོད་པ།

དེ་ལྟར་ཕྱིན་རླབས་གཟི་འོད་འཕྲོ་བའི་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་གཏེར།།

ཞེས་པའི་འཕྲོར།

ལྷ་སྲས་ཏའི་ཅིངས་རྒྱལ་ཐོག་བཞི་བ་ཁང་ཧི་ཡིས།།
ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དད་གུས་ཆེན་པོའི་སྤྱར་དུ་ལེགས་འགྲུབ་པའི།།
འདི་བཞེངས་དགེ་བས་གནམ་བསྐོས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་གདུངས་རྒྱུད་རྣམས།།
གོང་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་རི་དབང་ལྷུན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བརྟན་ཞིང་།།

ཞེས་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་གོང་མ་གདུང་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ཞབས་བརྟན་ཚིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བཙུག་ནས། དེའི་འཕྲོར་སྣ་མཐུད་དུ། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་དུ་ཡོད་པ།

སྐལ་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་བསོད་ནམས་དཔལ་དུ་མི་ཟད་ཁ་ཕྱེ་ནས།།
རང་གཞན་ཕན་བདེའི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་བའི་ལྷག་བསམ་ཕུན་ཚོགས་ཅན།།

ཞེས་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་མཛོད་ཀུན་དགའ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་ཞབས་བརྟན་ཤིས་བརྗོད་དེ་ཡང་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད་མོད། དེའི་མཇུག་གི

ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་ཏུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་ཕྱག་མཛོད་དམ་པའི་མཚན་གསལ་བའི་ཚིགས་རྐང་དེར།

སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རབ་ཏུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་ཡིག་དཔར་གྱི་འདུ་བྱེད་གཙོ་བོ་ལྷ་རྗེ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཚན་བཅུག་འདུག་པ་ནི། དགོས་དབང་ཙམ་ལས། མ་གྲུས་པའམ་དགེ་ཕྱོགས་ནས་གྲུབ་མཐའ་གསར་བརྗེས་སྐབས་ཀྱི་དྲག་སྤྱོད་བྱས་པ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི། གོང་གསལ་དེ་དག་གིས་མཚོན་ཐུབ་པོ།།

ཡང་འདིའི་དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་[22]ཏུ་དཔྱད་གཞིར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་བའི་ཚིགས་བཅད་མང་པོ་བཀོད་ཡོད་པ་ལས་འགའ་ཞིག་དྲངས་ན།

གྱུ་སྐར་བྱེ་བའི་དབུས་ན་ཉི་ཟླ་བཞིན།།
གཟུངས་མདོ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་ནོར་བུ་འདིས།།
ངོ་མཚར་བཀྲ་ཤིས་བྱིན་རླབས་དངོས་གྲུབ་ཆར།།
རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབབ་འདི་ཨེ་མ་ཧོ།།
ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་ཕོ་བྲང་སྤེ་ཀིན་འདིར།།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་གང་དུ་ཡིག་དཔར་དུ་བསྒྲུབས་ཚུལ་དང་། ཡང་།

འཛམ་དབྱངས་སྤྲུལ་པའི་གར་བསྒྱུར་ཁང་ཧི་གི།
སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་འགྲོ་རྣམས་བདེ་བས་ཚིམ།།
ཆེན་པོའི་མཛད་འཕྲིན་གྲགས་སྙན་གདུགས་དཀར་པོ།།
ཕྱོགས་བཅུར་གཡོ་བའི་དགེ་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས།།

དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་གུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་སྟེང་།།
དགེ་ལ་སྤྲོ་བའི་པད་མོ་ཁ་ཕྱེ་ནས།།
གཟུངས་འདུས་སྤར་དུ་བཞེངས་པའི་གེ་སར་རྒྱས།།
ངེས་པར་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཟེའུ་འབྲུ་སྨིན།།
རིགས་རུས་ཆོས་འབྲང་ལྡན་པའི་སྨན་མིང་ཅན།།

སྐྱེས་ས་བོད་ཡུལ་ཡར་རྒྱབ་བྱམས་གླིང་ནས།།
ལྷ་རྗེས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ།།

ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་།

གཟུངས་འདུས་སྤྱར་དུ་བཞེངས་པའི་སྔོན་གསན་ཕུལ།།
ཅེས་ལུས་ཕན་ཡོན་བསན་དགོངས་རྣམ་དག་མཛད།།

ཅེས་སོགས་དང་། ཡང་།

བཅུ་ཕྲག་ཡིག་མཁན་མཁས་བསྡུས་གཟབས་འབྲིས་བྱས།།
ལྷག་ཆད་ནོར་འཁྲུལ་སྤྱར་ཡིག་གཉིས་ལ་བསལ།།

ཞེས་སོགས་དང་། སླར་ཡང་[23]།

ཤིང་ཕོ་སྟག་ལོ་ཟླ་བ་བདུན་པ་ཡིས།།
རྒྱ་ཤིང་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རྒྱས་པའི་དུས།།
ལོ་ཟླ་དུས་ཚོས་བཟང་ལ་ལེགས་པར་གྲུབ།།
འདི་ལྟར་གཟུངས་མདོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ལྷག།
ཡིག་འབྲིས་སྤྱར་འདེབས་ལེགས་ལྷ་ཞལ་ཁེབ་དང་།།
གླེགས་བམ་གླེགས་ཐག་ན་བཟའ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས།།
ཚོས་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བའི་དགེ་བ་དེའི།།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་པེ་ཅིང་དུ་བོད་ཀྱི་སྔོན་རམས་པ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། གོང་མར་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་བྲིས་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་སྔོན་གསན་ཞུས་ངོར། གོང་མས་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་སྟེ། ཡིག་མཁན་མཁས་པ་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་གདན་དྲངས་ནས། གཟུངས་མདོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཤིང་སྟག་ལོའི་ཟླ་བདུན་པར་བྲིས་དཔར་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་བགྱིས་ཤིང་། ལུས་དག་ལན་གསུམ། རབ་གནས་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་མ་ཟད། ན་བཟའ་དང་། གླེགས་བམ་གླེགས་ཐག་སོགས་ཡོངས་སུ་

གྲུབ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བཀོད་འདུག དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ནས་ཡར་དེད་ན། གཟུངས་བསྡུས་འདི་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལོ་གྲངས་ ༣༤༩ ཕྱིན་འདུག

སྤྱིར་བཏང་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ནི། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏཱ་ར་ན་ཐཱས་(༡༥༧༥-༡༦༣༤)མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། <<གཟུངས་བསྡུས>>སམ། <<མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་གཅེས་པར་བསྡུས་པ་>>ཞེས་པའི་གླེགས་བམ་གསར་དུ་བསྒྲིགས་ཤིང་། དཔལ་རྟག་བརྟན་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རིས་དོན་དགའ་བའི་ཚུལ་དུ་མི་ཟད་དཔར་གྱི་ཕྱི་མོ་གཏེར་དུ་བསྐྲུན་པ་ནས་བཟུང་། བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་གཟུངས་བསྡུས་སམ་<<རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་>>ཞེས་གྲགས་པ་དེ་བྱུང་བ་རེད།

གླེགས་བམ་ཆེན་པོ་འདིའི་གཞུང་ཤིང་ལ་ཤོག་ངོས་ ༡༦༣༨ དང་། དཀར་ཆག་ལ་ ༩ བསྒོམས་པའི་ཤོག་ངོས་ ༡༦༤༧ ཡོད་ཅིང་། མདོ་ཕྲན་ ༥༤ དང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ ༡༠༦ བཅས་བསྒོམས་ཆོས་ཚན་ ༡༦༠ བཞུགས།

དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གཟུངས་བསྡུས་ཞེས་གྲགས་པ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་ཅིང་། དཔལ་རྟག་བརྟན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གླིང་རིས་དོན་དགའ་བའི་ཚལ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་དེར། གཟུངས་བསྡུས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པ་ནས་བཟུང་། རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་ཐུན་མིན་ལུང་རྒྱུན་ཡང་ཡོད་མོད། གོང་ཞུས་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༥༠ ལོའི་གྲུབ་མཐའ་གསར་བརྗེས་ཀྱི་ལས་འགྱུལ་སྤྱིལ་རྗེས། ཇོ་ནང་ཕྱོགས་སུ་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྒྱུན་རེ་ཞིག་ཆད་པར་མངོན་ཡང་། དགེ་ལུགས་པའི་ནང་དུ་ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཡང་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་ཕལ་མོ་ཆེའི་ལུང་རྒྱུན་བཞུགས་ཡོད།

དེ་ཡང་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་(༡༨༧༤-༡༩༥༢)ཀྱི་གསན་ཡིག

24ཏ།

ཆེ་བའི་ཆེ་མཆོག སངས་རྒྱས་གཙོ་ལ། ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་ཞེས་སོགས་ལེ་ཚན་
གསུམ་བཅས་འདི་ཡན་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་དང་། ཐཾ པར་བཀྲས་ལྷུན་གཟུངས་
བསྡུས་ནས་གཟུངས་སྔགས་ཟབ་མོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ། ༡༩ ཀ རྟགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་[25]ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། སྔོན་སྒྲུང་
རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། གྲུབ་དབང་སྙིང་པོ་དཔལ། འཛམ་དབྱངས་ངག་དབང་འཕྲིན་ལས། ཆོས་རྗེ་
བཟང་པོ་དཔལ། འགྱུར་མེད་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ། ཀུན་བཟང་ཆོས་འཕྲོར། ཚེ་དབང་རྣམ་
རྒྱལ། གྲུབ་དབང་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ། ལྷ་རྫེ་སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ། རྗེ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། རྗེ་
བཙུན་བློ་བཟང་ཉི་མ། སྒྲུབ་ཁང་ཤར། རྗེ་བཙུན་འཛམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས། གྲུབ་དབང་བསྟན་
འཛིན་དོན་འགྲུབ། རྗེ་བཀའ་འགྱུར་བ་བློ་བཟང་སྨིན་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དེས་བདག་ལའོ།།

ཞེས་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་རྒྱུན་ཁོང་ལ་བཞུགས་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་ཟད། ཀུང་ཐང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་(༡༩༢༦-༢༠༠༠)ཚང་གིས་ཀྱང་། ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་མང་ཆེ་བའི་ལུང་རྒྱུན་ཁོང་ལ་བཞུགས་ཚུལ། ཁོང་གིས་གདུགས་དཀར་བྱད་དཀྲོལ་གྱི་དབང་གནང་སྐབས་ཁྲོམ་བསྒྲགས་སུ་གསུངས་པ་ཁོ་བོས་དངོས་སུ་ཐོས།

ད་དུང་ཀརྨ་སི་ཏུ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་མཆོག་གིས་ཀྱང་རྟག་བརྟན་གཟུངས་འདུས་ཀྱི་ལུང་རྒྱུན་སྤེལ་གནང་མཛད་ཚུལ། རང་རྣམ་[26]དུ།

གཏེར་ཆེན་དང་རྟག་བརྟན་གཟུང་འདུས་ཀྱི་ལུང་ཕུལ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེར་བརྟེན། ཁོ་བོར་མཚོན་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ད་ཐེངས་སོག་ཡུལ་ནས་དངོས་སུ་མཇལ་བའི་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་བུ་ཡིག་སོག་པོའི་ཤིང་དཔར་མ་འདི་ནི། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་རྙེད་དཀའ་རྙེད་པའི་མཆོག་ཡིན་པས། སོག་པོའི་ཨ་མ་སྐྲོལ་དཀར་ལགས་ཀྱི་ཆེག་མཆན་འོག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༤-༢༥ བར་དེ་ཉིན་གྲངས་རྟིལ་པོ་གཉིས་རིང་བྱ་བ་གཞན་དག་ལས་མཚམས་

བཞག་སྟེ། མགྲོན་ཁང་དུ་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ཁ་པར་ནང་དུ་པར་བཏབ་ཅིང་། གློག་ཀླད་ནང་དུ་བཞག་ནས་ལྡེབ་ཆད་ཡོད་མེད་ཞུ་དག་ཐེངས་གཅིག་བྱས་མཐར།

“འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་”སོགས་ཀྱིས་དགེ་བསྔོ་དང་། “ངེས་དོན་དབུ་མའི་ཤིང་རྟ་”སོགས་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་དེ་དང་། “མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་མཚུངས་”སོགས་༧རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ཇོ་ནང་བསྟན་འབར་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་བརྒྱན་ཏེ། ད་རེབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ལས་གཞི་ཡོངས་སུ་མཇུག་སྒྲུབ་པར་བྱས་སོ།།

བསྡོམས།

རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༢༥ ཡས་མས་ཤིག་ལ་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཐོག་མར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་ཅིང་ཤིང་དཔར་དུ་བསྒྲུབས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ནས་ཡར་བརྩིས་ན་ཕལ་ཆེར་ལོ་གྲངས་ ༣༩༤ ལྷག་འདས།

རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་པེ་ཅིང་ལག་བྲིས་མ། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༧༨ ལོར་རྒྱ་ནག་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཡི་གེར་བྲིས་ཤིང་དཔར་དུ་བཏབ། རྟག་བརྟན་དགོན་པ་དགེ་བསྒྱུར་བྱས་ནས་མི་ལོ་ ༢༨ འདས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ནས་ཡར་དེད་ན་ལོ་གྲངས་ ༣༨༩ འདས།

རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་སོག་པོའི་དཔར་མ། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༣༡ ལོར་སོག་ཡུལ་དུ་དཔར་དུ་བསྒྲུབས། རྟག་བརྟན་དགོན་པ་དགེ་བསྒྱུར་བྱས་ནས་ལོ་གྲངས་ ༤༡ ཕྱིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ནས་ཡར་དེད་ན་ལོ་གྲངས་ ༢༩༢ འདས།

རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ལྷ་སའི་དཔར་མ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༧ ལོར་ལྷ་སའི་པར་སྤྱི་ཁང་དུ་དཔར་དུ་བརྐོས་བྱས། རྟག་བརྟན་དགོན་པ་དགེ་བསྒྱུར་བྱས་ནས་མི་ལོ་ ༢༦༧ ཕྱིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ནས་ཡར་བརྩིས་ན་ལོ་གྲངས་ ༡༠༦ འདས།

རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་རྒྱ་གར་བསྒྱུར་དཔར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བསྒྱུར་དཔར་བྱས། རྟག་བརྟན་དགོན་པ་དགེ་བསྐྱུར་བྱས་ནས་ལོ་གྲངས་ ༣༨༨ འདས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ནས་ཡར་འདེད་བྱས་ན་མི་ལོ་ ༢༩ ཕྱིན།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༦ ཉིན། བེ་རི་རིག་པའི་རྡོ་རྗེས་སོག་པོའི་རྒྱལ་ས་ཨུ་ལན་དཔའ་ཐུལ་དུ་རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ཀྱི་ར་མདར་རྒྱུག་སྐབས་ཟིན་ཐོར་བཀོད་པ།

ཟུར་ཞུ། གོང་གི་ཡི་གེ་སྟོན་པོ་དེ་དག་ནི། གཞན་ནས་དྲངས་བའི་ལུང་ཚིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཡིག་ནོར་གང་ཡོད་མ་བཅོས་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པ་ཀློག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་མངའ་ཞུ།

ཞབས་མཆན།

1 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས། སོག་པོ། པར་མ། དཀར་ཆག
2 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས། སོག་པོ། པར་མ། དཀར་ཆག གཅིག།
3 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས། སོག་པོ། པར་མ། དཀར་ཆག གཉིས།
4 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས། སོག་པོ། པར་མ། དཀར་ཆག ལྡེབ་ཤར། གཅིག
5 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས། སོག་པོ། པར་མ། ཀི གཅིག
6 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས། སོག་པོ། པར་མ། མི བདུན་བརྒྱ།
7 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས། སོག་པོ། པར་མ། ཁ བཅུ་གཅིག
8 རང་རྣམ་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་། དེབ་གཟུགས། གླེགས་བམ་དང་པོ། ཤོག 521
9 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས། སོག་པོ། པར་མ། དཀར་ཆག གཉིས།
10 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ལྷ་སའི་པར་མ། དཀར་ཆག གཅིག།
11 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ལྷ་སའི་པར་མ། དཀར་ཆག ལྔ།
12 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ལྷ་སའི་པར་མ། ཀ གཅིག
13 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་ལྷ་སའི་པར་མ། ཁ བཅུ།
14 མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་གཅེས་པར་བཏུས་པ་འདོད་འབྱུང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། ཕྱིལ་ལི། དབུ་ཤོག་ནང་མ།

15 མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་གཅེས་པར་བཏུས་པ་འདོད་འབྱུང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། ལྡིལ་ཡི། དཀར་ཆག གཅིག

16 མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་གཅེས་པར་བཏུས་པ་འདོད་འབྱུང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། ལྡིལ་ཡི། ཀ ༡ གཅིག

17 མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་གཅེས་པར་བཏུས་པ་འདོད་འབྱུང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། ལྡིལ་ཡི། ཁ ༢༣ བཅུ་ཕྲོན།

18 མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་གཅེས་པར་བཏུས་པ་འདོད་འབྱུང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། ལྡིལ་ཡི། ཐོ ༨༡༩ དྲུག་ཕྲོན།

19 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་ཁྲིས་མ། གཅིག དཀར་ཆག གོང་།

20 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་ཁྲིས་མ། གཅིག དཀར་ཆག གོང་།

21 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་ཁྲིས་མ། བཞི། དཀར་ཆག འོག།

22 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་ཁྲིས་མ། པོ། ལྔ་བརྒྱ་གྱ་བརྒྱད། འགྱུར་བྱང་། གོང་།

23 རྟག་བརྟན་གཟུངས་བསྡུས་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་ཁྲིས་མ། པོ། ལྔ་བརྒྱ། གྱ་དགུ། འགྱུར་བྱང་། གོང་།

24 སྟག་བྲག་གསན་ཡིག་སྨུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ལས། བརྒྱུད་པ་ཟམ་མ་ཆད་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལུང་གི་སྐོར། པར་
མ། 252a-252b

25 སྒྲོལ་བའི་མགོན་པོ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཟེར་བ་ནོར།

26 ཏཱའི་སི་ཏུར་འབོད་པ་ཀརྨ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་རང་ཚུལ་དྭངས་པོར་བརྗོད་པ་དྲི་བྲལ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། ཞིང་པར། ལྡེ་ལི། 138a